

Stellingwarvers: yes we can!

Voor het Stellingwerfs ligt wel degelijk de weg open naar een hogere graad van erkenning in Europees verband.

HENK BLOEMHOFF

taalkundige

Et Noordfries is te zwak en voldoet niet an genog kriteria van et Europees Haandvest veur regionaole of minderhiedstaalen, mienden ze ooit op et ministerie van binnenlaanse zaeken in Kiel. Toch vaalt et al lange onder diel III van dat Haandvest, tot tevredenhied van de betrokken meensken. Daor mos ik an daenken doe 'k de 'Te Gast' van 22 april van Piet Bult las, daor in angeven wodde dat et Nedersaksisch an roem de helte van de kriteria van datzelve diel III voldot, mar daor nog onvoldoende mit scoort. Die opvatting strookt liekemin mit de bedoelings van et haandvest. Hoe as et dan in mekaander stikt?

Now, d'r moet an op zien minst 35 parregraffen van diel III voldaan wodden, volgens een soort keuzemenu. Et gaot d'r omme dat an taelbeleid en aktiviteiten gebeurt wat d'r in de parregraffen beschreven staot daor ie as overheden veur kiezen. An meer voldoen is nog mooier, zoas bi'j et Fries, mit 48 parregraffen. Een veurbeeld van zoe'n parregraf-inhoud veur et Nedersaksisch is: „(...) waarborgen dat sociale voorzieningen zoals ziekenhuizen, bejaardentehuizen en andere tehuizen de mogelijkheid bieden om personen die een streektaal gebruiken (...) in de eigen taal te ontvangen en te behandelen.”

Dit is dus waj' doen willen, een 'ambisie'. Deur die bi'j de in-

vulling van 35 of meer parregraffen veur et Nedersaksisch of te praoten, zal die ok in de praktijk waormaekt wodden. Dat et hier om een weerdevol sociaol belang gaot zal ieder begriepen. Deur je d'r an te hopen staoj' toegelieke in veur een plak veur et Nedersaksisch in de beschreven zorgsituasies.

Nog een veurbeeld: „aan te moedigen en toe te staan dat gebruikers van de streektaal mondeling dan wel schriftelijk aanvragen in deze streektaal kunnen indienen” (bi'j bestuurlike autoriteiten en eupenbaore diensten). In de Stellingwarven wodt deur de gemienten al sund de jaoren tachtig goetvunnen, indertied ok bi'j raodsbesluit, dat bewoners heur mondeling en schriftelik in de eigen tael tot heur richten.

De perveensies Grunningen, Drenthe, Overiessel en Gelderland en de beide Stellingwarver gemienten hebben et bestaonde beleid en de praktijk onderzoken laoten deur de hooglerers an de Grunninger Rechtenfakulteit Jan Jans en Michiel Herweijer. Die hebben nogaon as d'r an genog parregraffen voldaan wodt.

Ze konkluderen in heur rapport 'Nedersaksisch waar het kan' „dat binnen de bestaande bevoegdheidsverdeling en bij de geldende wetgeving op zinnvolle wijze 37 concrete beleidsambities kunnen worden geformuleerd die voortbouwen op bestaand beleid, voldoen aan een behoefte van het grote publiek en een gunstig rendement afwerpen en daarom ook de moeite waard zijn om aan te melden bij de Raad van Europa en daarmee voor de toekomst te borgen.”

Bi'j heur rikkemedaosie van te onderschrijven parregraffen hebben ze keken naor de hael-

berhied en naor de meugelikhied veur regionaole overheden om invloed te hebben en te hopen op de goeie uutvoering. Logisch en realistisch. Al mit al wodt dus an de eis van minstens 35 beleidsambities mit 37 pun-

ten roem voldaan.

Ok wat de rechtspraoke angaot, en ok van dat bin de meensken van de rechtenfakulteit goed te volgen. As zi'j wetswijzigings niet per se neudig vienen om in bepaolde situasies

veur 't recht et Nedersaksisch bruken te meugen, dan is daor niks mis mit. Goed dat zi'j en de bestuurders et op disse praktische meniere benaoderen. Nee heur, de gemienten, et kedaster, de netaorissen en de waeterschoppen kommen niet veur een boel wark en veul extra kosten te staon, zoas et deur Piet

Bult veursteld wodde. Daor kikt iederiene wel veur uut.

Et Nedersaksisch niet riepe genoeg? Herweijer en Jans laoten now krek zien dat dat wél zo is. Wat kan de boel soms toch zwat veursteld wodden, krek now de bestuurders et extra goed mit et Stellingwarfs veurhebben. Foj toch!

►TE GAST

